

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

П Р А В И Л А

пласмана средстава по кредитним линијама

Члан 1.

Правилима пласмана средстава по кредитним линијама (у даљем тексту: Правила) Инвестиционо – развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: ИРБ РС) утврђују се: циљ, врсте кредитних линија, корисници, намјена и сврха, финансијски посредници, износи, периоди отплате, валуте, каматне стопе, накнаде, ограничења, инструменти обезбјеђења, обавезна документација, контрола, те остала питања од значаја за пласман средстава по кредитним линијама из средстава фондова којима управља ИРБ РС и осталих извора средстава.

Члан 2.

(1) Пласман средстава по кредитним линијама врши се у циљу остварења стратешких и приоритетних циљева утврђених Стратегијом ИРБРС.

Члан 3.

Врсте кредитних линија су:

1. Кредитна линија за почетне пословне активности,
2. Кредитна линија за микробизнис у пољопривреди (пољопривредна производња и рибарство),
3. Кредитна линија за пољопривреду,
4. Кредитна линија за предузетнике и предузећа,
5. Стамбени кредити,
6. Кредитна линија за јединице локалне самоуправе,
7. Кредитна линија за откуп потраживања.

Члан 4.

- (1) Корисници средстава по кредитним линијама су правна лица са сједиштем у Републици Српској и физичка лица и предузетници са пребивалиштем у Републици Српској.
- (2) Корисници средстава по кредитним линијама приказани су у табели:

Кредитна линија (КЛ)	Корисници
КЛ за почетне пословне активности	Предузетници и правна лица која обављају регистровану дјелатност у циљу стицања добити.
КЛ за микробизнис у пољопривреди	Лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава код АПИФ-а.
КЛ за пољопривреду	Правна лица и предузетници која се баве производњом и прерадом у пољопривреди или рибарству и која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава код АПИФ-а.
КЛ за предузетнике и предузећа	Предузетници и правна лица која обављају регистровану дјелатност у циљу стицања добити.
Стамбени кредити	Физичка лица.
КЛ за јединице локалне самоуправе	Јединице локалне самоуправе.
КЛ за откуп потраживања	Предузетници и правна лица која обављају регистровану дјелатност у циљу стицања добити.

- (3) Корисници средстава по кредитним линијама, изузев кредитне линије стамбени кредити, не могу бити приватизована предузећа чији купац није извршио обавезе из уговора о продаји државног капитала и предузећа чији су оснивачи наведена предузећа.

Члан 5.

- (1) Намјена средстава по кредитним линијама приказана је у табели:

Кредитна линија (КЛ)	Намјена
КЛ за почетне пословне активности	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка основних средстава, • Набавка обртних средстава.
КЛ за микробизнис у пољопривреди	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка основних средстава, • Набавка обртних средстава.
КЛ за пољопривреду	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка основних средстава, • Набавка обртних средстава, • Рефинансирање постојећих задужења.
КЛ за предузетнике и предузећа	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка основних средстава, • Набавка обртних средстава, • Рефинансирање постојећих задужења.
Стамбени кредити	<ul style="list-style-type: none"> • Куповина стамбених јединица, • Изградња стамбених јединица, • Реконструкција стамбених јединица, • Проширење стамбених јединица.
КЛ за јединице локалне самоуправе	<ul style="list-style-type: none"> • Капиталне инвестиције.
Откуп потраживања	<ul style="list-style-type: none"> • Откуп потраживања

- (2) Из средстава по кредитним линијама финансира се набавка основних и обртних средстава у сврху покретања, модернизације или проширења пословне дјелатности, откуп потраживања у циљу осигурања континуитета пословног процеса, куповина, изградња, реконструкција или проширење стамбених јединица и капиталне инвестиције од стране јединица локалне самоуправе на територији Републике Српске.
- (3) Стамбени кредити се додјељују искључиво за рјешавање властитог стамбеног питања на територији Републике Српске, у општини или граду у коме подносилац захтјева за кредит или његов брачни друг има пребивалиште или запослење, најмање шест мјесеци.
- (4) Средства по кредитној линији за стамбене кредите могу се користити за куповину, изградњу, реконструкцију или проширење стамбене јединице.
- (5) Из средстава по кредитним линијама не може се финансирати куповина стамбених јединица и основних средстава код којих је купац или његов брачни друг у првом степену праве или у другом степену побочне линије крвног сродства са продавцем или код којих су купац и продавац брачни другови.
- (6) Средства по кредитним линијама не користе се за финансирање трговине, угоститељске дјелатности која се односи искључиво или претежно на точење пића (барови, бифеи и кафане), пословање некретнинама, изнајмљивање машина, опреме и предмета, приређивање игара на срећу, коцкарнице и кладионице, финансијско посредовање и остале дјелатности у складу са одлукама ИРБРС.
- (7) Откуп потраживања се односи само на недоспјела потраживања.

Члан 6.

Финансијски посредници за пласман средстава по кредитним линијама корисницима могу бити комерцијалне банке и микрокредитна друштва:

- а) које имају важећу дозволу за рад Агенције за банкарство Републике Српске,
- б) које испуњавају критеријуме прописане од стране ИРБРС.

Члан 7.

- (1) Финансијски посредници закључују уговор о кредиту са корисником за сваки одобрени кредит и уговор о откупу потраживања који се може односити на откуп једног или више потраживања. Вриједност уговора о откупу потраживања, који финансијски посредник закључује са корисником кредита, једнак је збиру дисконтованих вриједности свих појединачних потраживања која су предмет откупа.
- (2) ИРБРС врши пласман средстава фондова којима управља ИРБРС финансијским посредницима у складу са динамиком пласмана средстава кориснику.
- (3) ИРБРС обрачунава и наплаћује накнаду у корист фондова за износ средстава који је финансијски посредник повукао, а није пласирао кориснику у року од 15 дана од дана повлачења у износу од 6-мјесечног EURIBOR-а (у даљем тексту: „6mE“) + 1 процентни поен, минимално 5,5% годишње.

Члан 8.

- (1) ИРБРС ограничава минималан и максималан износ кредита у оквиру кредитних линија према намјени. Преглед износа кредита по кредитним линијама према намјени приказан је у табели:

Кредитна линија	Износ кредита (у КМ)
КЛ за почетне пословне активности	• од 5.000 до 50.000
КЛ за микробизнис у пољопривреди	• од 5.000 до 50.000
КЛ за пољопривреду	<ul style="list-style-type: none"> • од 30.000 до 5.000.000, за правна лица за основна (мин 40%) и обртна средства и рефинансирање постојећих задужења • од 10.000 до 2.000.000 за правна лица само за обртна средства • од 5.000 до 500.000 за предузетнике за основна (мин 40%) и обртна средства и рефинансирање постојећих задужења, • од 5.000 до 100.000 за предузетнике само за обртна средства.
КЛ за предузетнике и предузећа	<ul style="list-style-type: none"> • од 30.000 до 5.000.000, за правна лица за основна (мин. 40%) и обртна средства и рефинансирање постојећих задужења, • од 10.000 до 2.000.000 за правна лица само за обртна средства, • од 5.000 до 500.000 за предузетнике за основна (мин. 40%) и обртна средства и рефинансирање постојећих задужења, • од 5.000 до 100.000 за предузетнике само за обртна средства, • од 50.000 до 2.000.000 за припрему извоза.
Стамбени кредити	<ul style="list-style-type: none"> • од 5.000 до 50.000 за реконструкцију и проширење (само у случајевима у којима укупна површина постојеће стамбене јединице не прелази 20 m² по члану домаћинства) стамбене јединице, • од 10.000 до 100.000 за куповину и изградњу прве стамбене јединице у власништву.
КЛ за јединице локалне самоуправе	• од 50.000 до 3.000.000.
Откуп потраживања	• од 10.000 до 2.000.000 за откуп потраживања.

- (2) Из средстава по кредитним линијама финансира се највише 80% од вриједности пројекта, изузев за стамбене кредите, кредитну линију за почетне пословне активности, кредитну линију за микробизнис у пољопривреди и кредитну линију за откуп потраживања.
- (3) Корисници средстава из претходног става обезбјеђују учешће до минимално 20% од вриједности пројекта, у новцу, стварима и правима.

Члан 9.

- (1) Корисници кредита по кредитној линији за предузетнике и предузећа и кредитној линији за пољопривреду имају обавезу запошљавања додатног броја радника, изузев за правна лица и предузетнике чија основна дјелатност припада грани коју Влада

Републике Српске прогласи граном од посебног интереса у смислу заштите од негативних ефеката свјетске економске кризе.

- (2) Корисници средстава по кредитној линији за пољопривреду и кредитној линији за предузетнике и предузећа обавезни су одржавати број запослених радника како је наведено у захтјеву за кредит увећан за број новозапослених радника током периода отплате кредита.
- (3) Правна лица и предузетници чија основна дјелатност припада грани коју Влада Републике Српске прогласи граном од посебног интереса у смислу заштите од негативних ефеката свјетске економске кризе имају обавезу одржавања броја запослених радника како је наведено у захтјеву за кредит током периода отплате кредита.

Члан 10.

За одобравање кредита крајњем кориснику неопходно је доношење сљедећих одлука у складу са висином кредитног износа и то:

- (1) за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит по кредитним линијама ИРБРС до 50.000 КМ, одлука о одобравању кредита финансијског посредника;
- (2) за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит по кредитним линијама ИРБРС од 50.001 КМ до 500.000 КМ, одлука о одобравању кредита финансијског посредника и одлука кредитног одбора ИРБРС;
- (3) за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит по кредитним линијама ИРБРС преко 500.001 КМ, одлука о одобравању кредита финансијског посредника, одлука кредитног одбора ИРБРС и одлука кредитног одбора којег именује Скупштина ИРБРС.

Члан 11.

- (1) Период отплате за кориснике кредита утврђује се за сваку кредитну линију посебно. Период отплате кредита састоји се од грејс периода и периода отплате главнице и камате.
- (2) Период отплате почиње на дан повлачења укупног износа средстава од стране корисника.
- (3) Рок коришћења, односно рок за повлачење укупног износа средстава за корисника кредита је 6 (шест) мјесеци од дана закључивања уговора о кредиту.
- (4) Грејс период и рок коришћења су периоди у којима корисник кредита није у обавези отплате главнице кредита, већ само плаћања камате на повучени дио средстава.

Члан 12.

Период отплате и грејс период за кориснике по кредитним линијама ИРБРС приказани су у табели:

Кредитна линија (КЛ)	Период отплате	Грејс период
КЛ за почетне пословне активности	• до 7 година	• до 12 мјесеци
КЛ за микробизнис у пољопривреди	• до 10 година	• до 36 мјесеци
КЛ за пољопривреду	• до 15 година: основна или основна/ обртна средства/ рефинансирање • до 5 година: само обртна средства	• до 36 мјесеци • до 12 мјесеци
КЛ за предузетнике и предузећа	• до 15 година: основна или основна/ обртна средства/ рефинансирање • до 5 година: само обртна средства • до 1 године: кредити за припрему извоза	• до 24 мјесеца • до 12 мјесеци • до 12 мјесеци
Стамбени кредити	• до 20 година	• нема
КЛ за јединице локалне самоуправе	• до 10 година	• до 6 мјесеци
Откуп потраживања	• до 12 мјесеци једнократно доспјеће по фактури	• нема

Члан 13.

Обавезе финансијског посредника према фонду по основу отплате зајма (главница и камата) доспјевају на наплату сваког првог у мјесецу. Финансијски посредник врши пренос средстава на рачун фонда најкасније два радна дана од дана доспијећа.

Члан 14.

Кредити се одобравају у конвертибилним маркама, уз валутну клаузулу. Валута обрачуна за све кредите је EUR по средњем курсу *Централне банке Босне и Херцеговине*.

Члан 15.

- (1) За кредитне линије под редним бројем 1-6 из члана 3. ИРБРС утврђује:
 - а) излазну каматну стопу ИРБРС и минималну каматну стопу ИРБРС, на годишњем нивоу и
 - б) максимални износ каматне марже финансијског посредника.
- (2) За кредитну линију за откуп потраживања ИРБРС утврђује дисконтну стопу ИРБРС и максималну дисконтну стопу финансијског посредника.
- (3) Излазна каматна стопа ИРБРС је каматна стопа на годишњем нивоу по којој ИРБРС

пласира средства финансијским посредницима и утврђена је као „EURIBOR +/- ...процентни поен“. Минимална каматна стопа ИРБРС је излазна каматна стопа ИРБРС која се примјењује у случају да је, услед смањења износа EURIBOR, излазна каматна стопа ИРБРС нижа од утврђене минималне каматне стопе ИРБРС. Излазна каматна стопа ИРБРС је улазна каматна стопа финансијског посредника.

- (4) Максимални износ каматне марже финансијског посредника је максимални износ процентних поена за који финансијски посредници може увећати своју улазну каматну стопу ради утврђивања каматне стопе за корисника. Збиром улазне каматне стопе финансијског посредника и максималног износа каматне марже финансијског посредника утврђена је максимална каматна стопа за корисника.
- (5) Излазна каматна стопа ИРБРС и излазна каматна стопа финансијског посредника утврђује се према вриједности 6mE на дан 31. март за период април – септембар текуће године и на дан 30. септембар за период октобар – децембар текуће и јануар – март наредне године.
- (6) Обрачун камате врши се пропорционалном методом.
- (7) ИРБРС утврђује дисконтну стопу ИРБРС и максималну дисконтну стопу комерцијалне банке у фиксном износу сваког 31. марта за период април – септембар текуће године и 30. септембра за период октобар – децембар текуће и јануар – март наредне године.

Члан 16.

- (1) Преглед излазних каматних стопа ИРБРС, минималних каматних стопа ИРБРС и максималних каматних маржи финансијског посредника по кредитним линијама приказан је у табели:

Кредитна линија (КЛ)	Излазна каматна стопа ИРБРС (минимална)	Максимална каматна маржа финансијског посредника
КЛ за почетне пословне активности	6mE - 1,5 проц. поена (2,5%)	3,4 процентних поена
КЛ за микробизнис у пољопривреди	6mE - 1,5 проц. поена (2,5%)	3,4 процентних поена
КЛ за пољопривреду	6mE - 2,3 проц. поена (2,0%)	3,1 процентних поена
КЛ за предузетнике и предузећа	6mE - 2,0 проц. поена (2,3%)	3,1 процентних поена
Стамбени кредити	6mE - 1,7 проц. поена (3,2%)	2,4 процентних поена
КЛ за јединице локалне самоуправе	6mE - 0,8 проц. поена (3,7%)	2,2 процентних поена

- (2) Излазне каматне стопе ИРБРС и минималне каматне стопе ИРБРС по кредитним линијама биће умањене по критеријумима приказаним у табели:

Кредитна линија (КЛ)	Критеријум за умањење	Износ умањења
КЛ за почетне пословне активности	• За пројекте који ће бити реализовани на територији неразвијених и изразито неразвијених општина	0,5 проц.поена
	• За пројекте из области прерађивачке индустрије и производње енергије	0,3 проц.поена
	• За кластере	0,3 проц.поена
КЛ за микробизнис у пољопривреди	• За пројекте који ће бити реализовани на територији неразвијених и изразито неразвијених општина	0,5 проц.поена
	• За кластере	0,3 проц.поена
КЛ за пољопривреду	• За пројекте који ће бити реализовани на територији неразвијених и изразито неразвијених општина	0,5 проц.поена
	• За кластере	0,3 проц.поена
КЛ за предузетнике и предузећа	• За пројекте који ће бити реализовани на територији неразвијених и изразито неразвијених општина	0,5 проц.поена
	• За пројекте из области прерађивачке индустрије и производње енергије	0,3 проц.поена
	• За кластере	0,3 проц.поена
	• За пројекте за подстицај туризма	0,3 проц.поена
	• За извознике (краткорочни кредити)	1,0 проц.поена
Стамбени кредити	• За бенефицирану групу	2,0 проц.поена
	• За посебну групу I	1,3 проц.поена
	• За посебну групу II	0,8 проц.поена
КЛ за јединице локалне самоуправе	• За неразвијене општине	0,3 проц.поена
	• За изразито неразвијене општине	0,5 проц.поена

- (3) Кластер је облик организовања и удруживања правних и/или физичких лица ради унапређења пословања, стварања додатне вриједности или смањења трошкова за сваког члана кластера, чији је носилац правно лице и код кога су сви учесници повезани уговором о сарадњи/удруживању, регистровани код надлежног органа.
- (4) Пројекти за подстицај туризма су пројекти који се односе на искориштавање туристичких потенцијала и унапређење туристичких капацитета .
- (5) Припадници бенефициране групе су чланови породице погинулих и несталих бораца, ратни војни инвалиди I-IV групе категорије и цивилне жртве рата од I-IV групе породице са 4 и више дјеце и сви корисници кредита који средства употребљавају за рјешавање стамбеног питања на територији неразвијене или изразито неразвијене општине. Припадници посебне групе I су млади брачни парови-VII степен стручне спреме (обоје) и породице са 3 дјеце. Припадници посебне групе II су млади брачни парови- VII степен стручне спреме (једно) и породице са 2 дјеце.

Члан 17.

- (1) Излазне каматне стопе ИРБРС и базне каматне стопе ИРБРС ће бити умањене кумулативно уколико пројекат испуњава све наведене критеријуме за умањење.
- (2) Максимално кумулативно умањење по кредитним линијама може бити 0,8 процентних поена.
- (3) Кумулативно умањење не примјењује се на стамбене кредите и краткорочне кредите за извознике.

Члан 18.

- (1) Финансијски посредник може обрачунати кориснику накнаде и провизије по основу обраде кредита, надзора и контроле и/или пријевремене отплате кредита.
- (2) Укупан износ накнада и провизија из претходног става не може бити већи од 1% од одобреног износа кредита за правна лица, односно од 0,5 % за физичка лица.

Члан 19.

- (1) Укупан износ средстава пласираних по кориснику на дан подношења захтјева за кредит финансијском посреднику не може бити већи од највишег износа по кредитној линији према намјени, прописаног чланом 8. Правила.
- (2) У случају да корисник кредита подноси више од једног захтјева за кредит, највиши износ средстава намијењен набавци обртних средстава не може бити већи од 3.000.000 КМ за предузећа, односно 300.000 КМ за предузетнике.
- (3) У укупан износ средстава из става 2. овог члана не урачунава се износ средстава одобрен за извознике.

Члан 20.

Представник ИРБРС може присуствовати сједницама кредитног одбора финансијског посредника, без права гласа.

Члан 21.

- (1) Финансијски посредник сноси ризик поврата за укупан износ кредита са припадајућом каматом од стране корисника односно за укупан износ откупа потраживања.
- (2) Финансијски посредник, у зависности од своје пословне политике, утврђује инструменте обезбјеђења уредне отплате кредита са припадајућом каматом од стране корисника.
- (3) На име обезбјеђења зајма, финансијски посредник издаје:
 - једну мјеницу фонду на сваки зајам у износу до 500.000 КМ,
 - двије мјенице на сваки зајам у износу до 3.000.000 КМ,
 - три мјенице на сваки зајам у износу преко 3.000.000 КМ.

Члан 22.

- (1) За све кредитне линије Управа ИРБРС доноси јединствене обрасце захтјева за кредит и Упутство о примјени Правила, којим се регулишу остала питања од значаја за реализацију пласмана средстава у складу са Правилима
- (2) Финансијски посредник је дужан донијети одлуку о одобравању или одбијању захтјева за кредит и исту доставити крајњем кориснику у року од 30 дана од дана подношења захтјева за кредит.

Члан 23.

- (1) ИРБРС врши контролу намјенске употребе и намјенског кориштења пласираних средстава по кредитним линијама, без обавезе претходног обавјештавања финансијског посредника/ корисника.
- (2) Финансијски посредник ставља на располагање ИРБРС сву документацију која се односи на пласмане по кредитним линијама ИРБРС.
- (3) У случају утврђене ненамјенске употребе средстава од стране корисника, финансијски посредник исплаћује фонду укупан износ остатка дуга по уговору о кредиту увећан за накнаду у износу од 5% на остатак дуга по уговору о кредиту.
- (4) Финансијски посредник преузима одговорност за прибављање и посједовање неопходне документације за сваки кредитни захтјев која ће осигурати да се имплементација пројеката који су предмет финансирања изводе у складу са позитивним законским прописима.

Члан 24.

У циљу транспарентности, информације о поднесеним и одобреним кредитним захтјевима ће бити јавно објављене на интернет страници ИРБРС. Објављене информације ће обухватати: назив подносиоца захтјева односно корисника кредита, општину у којој подносилац захтјева односно корисник кредита има сједиште, односно пребивалиште, фонд из чијих се средстава финансира пројекат, назив кредитне линије, износ кредита и назив финансијског посредника преко којег се врши пласман средстава.

Члан 25.

Ступањем на снагу ових правила, престају да важе Правила пласмана по кредитним линијама ("Службени гласник Републике Српске", број 07/08 и 40/08).